

TIME : 2 hrs.

INSTRUCTIONS : 1) Attempt ANY THREE questions from Ist Six questions.

2) Question No. 7 (Short Notes) is compulsory.

3) Figures to the right handside indicate the marks assigned
to the questions.**Q. 1** Discuss the Preamble of Indian Constitution with special reference to the principles enshrined in Preamble. (12)

(४३)

Q. 2 Write an essay on structure and functions of Indian Parliament. (12)

जातीय प्राविधिक संसद का नियमित विकास

Q. 3 How is Money Bill passed? Explain the procedure by illustrating its stages and the role of Lok-Sabha in money bill making. (12)

* * * * *

Q. 4 Explain the term decline of Parliament. What are the causes of decline of Indian Parliament? (12)**Q. 5** Discuss the role of Prime Ministers in Indian Politics after Independence for three decades. (12)**Q. 6** Elaborate powers and functions assigned to the Indian President by Indian Constitution. (12)**Q. 7** Attempt ANY TWO Short Notes from the following. (14)

- a) Lok - Sabha Speaker
- b) Drawbacks of Indian Judicial System
- c) Collective Responsibility of Council of Minister

* * * * *

वेळ : २ तास

गुण : ५०

सूचना : १) पहिल्या सहातील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

२) सातवा टीपेचा प्रश्न अनिवार्य आहे.

३) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र. १ ला भारतीय राज्यघटनेच्या प्रस्तावीकातील तत्वांच्या संदर्भात प्रास्ताविकाची सविस्तर चर्चा करा. (१२)

प्र. २ रा भारतीय सांसदेची रचनाव कार्ये यावर निबंधलिहा. (१२)

प्र. ३ रा अर्थविधेयक कसे पास होते ? त्याच्या प्रक्रियेतील टप्पे सांगून लोकसभेच्या विधेयक निर्मितीतील भूमिका स्पष्ट करा. (१२)

- प्र. ५ वा स्वातंत्र्योत्तर काळातील तीन दशकातील पंतप्रधानांची भारतीय राजकारणातील^(१२)
भुमिकेची चर्चा करा.
- प्र. ६ वा भारतीय राज्यघटनेने भारतीय राष्ट्रपतीला दिलेल्या अधिकार व कार्याची सविस्तर^(१२)
माहिती लिहा.
- प्र. ७ वा खालीलपैकी कोणत्याही दोन टीपा लिहा.^(१४)
अ) लोकसभेचा सभापती
ब) न्यायपालिकेची दोषपूर्ण न्यायव्यवस्था
क) मंत्रीमंडळाची सामुहिक जबाबदारी

* * * * *